

Handreiking effectief combineren van EPA's binnen ELOZ IV (2026)

EPA's zijn herkenbare, afgebakende concrete beroepsactiviteiten. In de praktijk raken opleidingsactiviteiten regelmatig aan meerdere EPA's. Door EPA's bewust te combineren kan het leren en beoordelen effectiever en meer passend binnen het concept van werkpleklernen worden ingericht, zonder verlies van diepgang. Dit voorkomt fragmentatie, verlaagt werkdruk (voor zowel AIOS als supervisors), en sluit beter aan bij de realiteit van het vak van ziekenhuisapotheker.

Uitgangspunten

- Constructive alignment: opleidingsactiviteiten, toetsen en overige informatie uit het portfolio moeten zowel op de individuele EPA's als op de combinatie aansluiten.
- De differentiatiefase leent zich goed om de bredere EPA; met name EPA 8 en 9 verder vorm te geven (i.h.a. groei van supervisieniveau 3 naar 4 of 5).
- Apotheek processen, patiënten en afdelingen houden zich niet aan EPA grenzen
- Eén opleidingsactiviteit raakt vaak aan meerdere EPA's: beoordeel bewust raakvlakken aan de diverse EPA en benut overlap door opleidingsactiviteiten en bijbehorende toetsvorm bewust te koppelen aan meerdere EPA's, bv tijdens het invullen van een KPR.
- Case-mix: ook bij combineren blijft variatie belangrijk (patiënt-/product-procestypes, setting, toetsvormen). (zie ook handreiking case-mix)
- Entrustment desicion: het opleidingsteam weegt steeds of de combinatie voldoende bewijslast oplevert per afzonderlijke EPA (OOG bespreking).

Praktische manieren om EPA's te combineren

Overlap in inhoud en context, voorbeelden

- Consultvoering (EPA 1) vloeit vaak voort uit de beroepsactiviteiten van andere EPA's, met name aan EPA 2-7; één consult kan daarmee bijdragen aan de ontwikkeling van de aios en de bewijsvoering voor in het portfolio voor meerdere EPA's.
- VTGM (EPA 7/8/9): één VTGM-situatie kan ook raken aan voorraadbeheer en risicoanalyse en medicatiebeleid en ook aan EPA 2, 3 en 4 omdat een verzoek voor een nieuw VTGM voorschrift i.h.a. voortkomt uit een klinische vraag.
- Medicatiebeleid (EPA 8/9): Als een aios een project doet binnen EPA 8 m.b.t. medicatiebeleid dan werkt de aios ook aan EPA 9 (zie ook de toelichting in ELOZ IV op pagina's 36 en 37).

Overlap in toetsvormen

- Entrustment-based discussions: bespreek één casus, zorg in het e-portfolio actief voor koppeling van het EBD formulier aan meerdere EPA's; bijvoorbeeld door de what if uit te breiden met vragen over hoe een risico- analyse m.b.t. de "case" aangepakt zou kunnen worden (bij EPA 8 en 9).
- Het realiseren van een beoordeling op verschillende EPA binnen een enkele KPR/EBD is op dit moment niet mogelijk. Concreet: houdt het laagste supervisieniveau aan bij toetsvormen die zijn gekoppeld aan meerdere EPA. Benoem concreet in de beoordeling waar het supervisieniveau omhoog afwijkt (in lijn met beoordelen supervisieniveau gehele EPA)
- Portfolio-evaluatie: één opleidingsactiviteit (bijv. symposiumpresentatie) kan bewijs opleveren voor zowel onderwijs (EPA 10) als andere EPA's.

Overlap in attitude/rollen

- Samenwerking in multidisciplinair teams; attitudes zoals leiderschap, reflectie en communicatie zijn in meerdere EPA zichtbaar; bijvoorbeeld EPA 1,2, en 4 en 9.

Handvatten voor AIOS en opleiders

1. Plan integrale opleidingsactiviteiten: kies opleidingsactiviteiten die meerdere EPA's raken (bijv. klinische consulten, multidisciplinaire overleggen, medicatiebeoordelingen, projecten m.b.t. medicatiebeleid).
2. Gebruik één observatie voor meerdere EPA's: maak in Reconcept zichtbaar welke EPA's geraakt worden. De KPR, EBD en CAT formulieren bieden de gelegenheid om bij 1 beoordeling meerdere EPA's te selecteren
3. Bewaak balans: niet alle EPA's laten zich altijd combineren; sommige (onderdelen/ leerdoelen (kennis, vaardigheden, attitude) vragen om specifieke opleidingsactiviteiten. Combineren is geen doel op zich.
4. Plan tijdens startgesprekken in aan welke EPA's tegelijk gewerkt kan worden zodat dan besproken kan worden op welke manier de betrokken EPA-houders uit het opleidingsteam betrokken worden.

Besprek in voortgangsgesprekken de voortgang op de verschillende EPA: evalueer samen welke combinaties effectief zijn en waar aanvullende ervaring nodig is. Voorbeeld:

Een AIOS voert een consult uit bij een klinische patiënt met complexe farmacokinetiek:

- EPA 1 (Consultvoering) – vraag duiden, advies, terugkoppeling.
- EPA 5 (TDM) – interpretatie spiegel, doseringsadvies, opvolging.
- EPA 2 (Interprofessionele samenwerking) – afstemming met arts en verpleegkundigen.
- EPA 8 (Geneesmiddelmanagement/logistiek) – impact van advies op beschikbaarheid/voorraad.

Betrek zo nodig een tweede supervisor bij de beoordeling / nabespreking / project.

Expliciet vastleggen (in start en voortgangsgesprekken alsmede bij de ontwikkeling in het portfolio) is van belang voor zowel het effectief bewijsvoeren als voor het expliciet maken/faciliteren van het leren.

Besprek de handreiking in gehele opleidingsteam.

Conclusie

Effectief combineren van EPA's versterkt het leren en sluit beter aan bij de complexiteit van het vak van ziekenhuisapotheker. Het voorkomt dubbel werk. Door overlap bewust te benutten, bewijs slim te registreren, en de case-mix te bewaken, wordt de opleiding zowel betekenisvoller als efficiënter.